परिवर्तनका लागि एक नयाँ आवाज

टक नेपाल

Talk Nepal National Daily

राष्ट्रिय दैनिक

वर्ष : ४ अंक : २०५ पृष्ठ ४ २०८३ जेठ ०२ गते शनिवार 16 May, 2026 मूल्य रु. ५/-

हामीलाइ www.talknepaltv.com मा पनि पढ्न सकिन्छ ।

विश्वासको मतअघि कार्यसूची फेरियो, जनमतको आपत्ति

टक नेपाल

जनकपुरधाम ।मधेश प्रदेश सभामा सरकारको विश्वासको मतसम्बन्धी कार्यसूची अन्तिम समयमा परिवर्तन गरिएको विषयलाई लिएर जनमत पार्टीले कडा आपत्ति जनाएको छ।

जनमत पार्टीका प्रदेश सभा सदस्य संजय कुमार यादवले सभामुखले 'छापामार शैली'मा नियमावलीविपरीत कार्यसूची हेरफेर गरेको आरोप लगाए। उनले बिहान ११ बजेदेखि बस्ने भनिएको बैठकमा सरकारले विश्वासको मत लिने कार्यसूची अचानक परिवर्तन गरिनु संसदीय मर्यादा र नियमविपरीत भएको बताए।

'हामीले अध्ययन गरेको नियमावलीको कुन कानुन टेकेर सभामुखज्यूले कार्यसूची हेरफेर गर्नुभयो ? ' भन्दै उनले सभामुखमाथि प्रश्न उठाए।

यादवले एकपटक सरकारले विश्वासको मत लिने निर्णय गरिसकेपछि त्यसलाई दिने वा नदिने विषय सदनमै टुंगिनुपर्ने बताए। तर, सत्तापक्षले आफ्नो अनुकूलता अनुसार अन्तिम समयमा कार्यसूची परिवर्तन गर्नु संसदीय अभ्यास र लोकतान्त्रिक मूल्यविपरीत रहेको उनको भनाइ थियो।

उनले सभामुखजस्तो गरिमामय पदलाई सत्ता गठबन्धनले आवश्यकताअनुसार प्रयोग गर्नु राम्रो सन्देश नभएको टिप्पणी गरे। साथै, सरकारले अझै पनि जनआधारित काम गर्न नसके परिस्थिति थप भयावह बन्ने र त्यसको परिणाम गम्भीर हुने चेतावनीसमेत दिए। प्रदेश सभा बैठकमा धारणा राख्दै यादवले यस्तो बताएका हुन्।

आज बिहान ११ बजे बस्ने भनिएको प्रदेश सभा बैठक साढे ३ बजेपछि मात्रै सुरु भएको थियो। आजदेखि मधेश प्रदेश सभाको सातौँ अधिवेशन सुरु भएको छ।

गत वैशाख २२ गते जनमत पार्टीले नेपाली काँग्रेसका कृष्णप्रसाद यादव नेतृत्वको मधेश सरकारबाट समर्थन फिर्ता लिएपछि संविधान तथा कानुनी व्यवस्थाअनुसार सरकारले ३० दिनभित्र विश्वासको मत लिनुपर्ने अवस्था बनेको थियो। सोहीअनुसार आज विश्वासको मत लिने तयारी भए पनि नेपाली काँग्रेसभित्रै 'फ्लोर क्रस' हुने सम्भावना देखिएपछि सरकारले अन्तिम समयमा विश्वासको मत नलिने गरी कार्यसूची परिवर्तन गराएको छ।

रौतहटमा एचआइभी सङ्क्रमितको सङ्ख्या उच्च

टक नेपाल

रौतहटमा एचआइभी/एड्स सङ्क्रमितको सङ्ख्या उच्च रहेको पाइएको छ । जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय रौतहटको तथ्याङ्कअनुसार हाल जिल्लामा चार सय २५ जनामा एचआइभी सङ्क्रमण पुष्टि भएको छ ।

उक्त सङ्ख्याका सङ्क्रमितले नियमित रूपमा एन्टिरेट्रोभाइरल थेरापी (एआरटी) सेवा लिइरहेका जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय रौतहटका प्रमुख राजेश सिंहले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार पछिल्लो समय वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केएका व्यक्तिभन्दा जिल्लामै कार्यरत चालक, प्रहरी तथा मजदुरमा सङ्क्रमण बढी देखिएको छ ।

जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयका एआरटी अधिकारी राजकुमार साहका अनुसार जिल्लाका १८ स्थानीय तहमध्ये सबैभन्दा बढी सङ्क्रमित राजपुर नगरपालिकामा भेटिएका छन् । मुस्लिम समुदायको बाहुल्य रहेको उक्त पालिकामा ६३ जना सङ्क्रमित छन् ।

कार्यालयको तथ्याङ्कअनुसार चन्द्रपुर नगरपालिकामा ३७, गौर र इशनाथ नगरपालिकामा ३५/३५, राजदेवी नगरपालिकामा २५ तथा गुजरा, कटहरिया, देवाही गोनाही, बौधीमाई र दुर्गा भगवती नगरपालिकामा २०।२० जना सङ्क्रमित रहेका छन् । जिल्लाका सबै पालिकामा एचआइभी सङ्क्रमित भेटिएका छन् ।

प्रादेशिक अस्पताल गौरका डाक्टर शशी गुप्ताले एचआइभी संक्रमण असुरक्षित यौन सम्पर्क, सङ्क्रमित रगतको प्रयोग, सङ्क्रमित सुई तथा सिरिन्जको प्रयोग र सङ्क्रमित आमाबाट शिशुमा सर्न सक्ने बताउनुभयो । उहाँका अनुसार नियमित परीक्षण, समयमै उपचार, सुरक्षित यौन व्यवहार तथा कण्डमको प्रयोगबाट सङ्क्रमण नियन्त्रण गर्न सकिन्छ । संक्रमित व्यक्तिले नियमित रूपमा एआरटी सेवा लिए सामान्य जीवनयापन गर्न सक्ने उहाँले बताउनुभयो ।

एचआइभी सङ्क्रमण रोकथामका लागि सुरक्षित यौन व्यवहार तथा कण्डमको सही प्रयोग आवश्यक रहेको स्वास्थ्यकर्मी बताउँछन् । जिल्लामा कण्डम प्रयोग गर्ने सङ्ख्या बढे पनि यसको सही प्रयोगबारे पर्याप्त जनचेतनाको अभाव रहेकाले संक्रमितको सङ्ख्यामा कमी नआएको चन्द्रपुर अस्पतालका डाक्टर सुभाष चौधरीले बताउनुभयो ।

'मैले सदन चलाउन सकिनँ भनेर हल्ला फैलाउनेप्रति खेद छ'

टक नेपाल

श्रम-संस्कृति पार्टीबाट निर्वाचित सांसद रुबीकुमारी ठाकुर प्रतिनिधिसभाको उपसभामुख निर्वाचित भएको एक महिना बित्यो । मधेशबाट आएकी भर्खरकी युवती राज्यको उच्च तहमा पुग्दा सामाजिक सञ्जालमा सकारात्मक तरंग फैलिएको थियो ।

रुबीले आफूलाई 'लक्की' ठान्नुपर्ने धेरै कारणहरु छन् । उनी राजनीतिमा आएको धेरै समय भएको छैन । कुनै राजनीतिक पृष्ठभूमिबिना हर्क साम्पाङले पार्टीको बन्दसूचीमा मधेशी महिलाको क्लस्टरमा राखेका थिए । लैंगिक र जातीय सन्तुलन मिलाउने क्रममा उनी सांसद बनिन् । त्यसपछि फेरि विभिन्न तालमेल मिलेर उपसभामुखजस्तो ओहदामा पुगेकी छन् ।

उपसभामुख निर्वाचित भएपछि आफूलाई निर्वाचित गराउने श्रम-संस्कृति पार्टीसँग उनको नाता तोडियो । संवैधानिक परिषदमा प्रधानन्यायाधीश छनोट गर्दा प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाहलाई साथ दिएपछि हर्क साम्पाङ उनीसँग रुष्ट बने । साम्पाङले रोष प्रकट गर्दै सामाजिक सञ्जालमा स्टाटस लेखेर रुबीसँग अब पार्टीको कुनै साइनो नरहेको बताए । त्यसयता उनी राजनीतिक अभिभावकविहीन जस्तै बनेकी छन् ।

प्रधानन्यायाधीश सिफारिसबारे सामाजिक सञ्जालमा लेखेको एउटा स्टाटसले रुबी ट्रोलको शिकार बन्न पुगिन् । अपरिपक्वता झल्काउँदै उनले स्टासमा च्याट जिपिटीको तथ्यांक प्रस्तुत गर्न पुगेकी थिइन् । केही घन्टापछि स्टाटस हटाउन बाध्य भइन् । यो घटनाले उनलाई एकजना गतिलो सल्लाहकार वा स्वकीय सचिवको आवश्यकता महसुस गराएको छ ।

तर, अहिले उपसभामुखले स्वकीय राख्न पाउने सुविधा कटौती भएको छ । सुशीला कार्की नेतृत्वको अघिल्लो सरकारले अनुत्पादक खर्च कटाउने नीति लिएर सबै सांसदहरुको स्वकीय सुविधा खारेज गरेको थियो । त्यसै अनुसार उपसभामुखको पनि सुविधा कटौति भएको हो । यद्यपि, रुबीले एकजना सहयोगी आफैंले राखेकी छन् ।

स्वकीय सचिव वा सल्लाहकारको व्यवस्था भए सहज हुने उनको भनाइ छ । आफू अहिले संसदीय पद्दति र नियम-कानून सिक्ने क्रममा नै रहेको बताउँछिन् उनी ।

'मसित कुनै पनि ज्ञान र अनुभव थिएन । अहिले संसद नियमावलीहरु अध्ययन गरिरहेको छु । सुरुमा गल्तिहरु हुन सक्छन् । तर गल्तिबाटै सिक्ने त हो,' उनले भनिन् ।

रुबी हिजो र अस्ति दुईपटक उपसभामुखको कुर्सीमा एकैछिन बसिन् । एक-दुईपटक बोलिन् पनि । पहिलो पटक उपसभामुखको कुर्सीमा बस्दा असिम गौरवबोध भएको थियो उनलाई । उनी भन्छिन्, '२७५ जनाको बीचमा बसेर एकदम राम्रो लाग्यो । कुनै फिल्ममा हेर्नुभएको छ नि, जज (न्यायाधीश) जस्तो फिल भयो मलाई त । कत्ति पनि डर लागेन । तपाईंले मेरो फेसमा डर देख्नुभयो ? मलाई डर लाग्दैन ।'

रुबी उपसभामुख निर्वाचित हुँदादेखि धेरैले प्रश्न उठाइरहेका छन्– भर्खर राजनीति सिक्दै गरेकी जेनजी युवतीले यत्रो जिम्मेवारी थाम्न सक्लिन् त ? रुबीलाई आफूलाई प्रुफ गर्न हतार छ । उनी बैठक चलाएरै आलोचकहरुलाई जवाफ दिन चाहन्छिन् । तर, अहिलेसम्म धेरैबेर उपसभामुखको कुर्सीमा बस्न पाएकी छैनन् ।

हिजो सभामुखको अनुपस्थितिमा सांसद गंगालक्ष्मी अवालले निकैबेर बैठक सञ्चालन गरेकी थिइन् । यसलाई लिएर सामाजिक सञ्जालमा 'उपसभामुखले नसकेपछि अर्की सांसदलाई जिम्मेवारी दिइएको' भन्ने पनि लेखियो । यसप्रति रुबीको ठूलो चित्तदुखाइ छ ।

उनी भन्छिन्, 'अस्ति र हिजो सभामुखज्यू ट्वाइलेट जानुभएको बेला मलाई माथि (आसनमा) बोलाउनुभएको थियो । एकैछिनमा फर्केर आइहाल्नुभयो । मैले एक-दुईपटक बोलेँ । म सभा चलाउन सक्दिनँ भनेको छैन । सक्छु भनेरै उपसभामुखको जिम्मेवारी लिएको हुँ ।'

आफूले नसकेको भनेर 'अफवाह' फैलाउने 'मिडिया' हरुप्रति उनको आक्रोश छ । रुबी भन्छिन्, 'अहिले मिडियाहरुले मेरो बारेमा नराम्रो कुराहरु लेखिरहेको देखेको छु । मैले संसद चलाउन नसकेर अरुलाई दिएको भनेर मिडियामा आएको रहेछ । म किन सक्दिन भन्नुस त ? अर्को दिन म बैठक चलाउँछु, तपाईंहरु फोटो खिच्न आउनु ।'

संसदमा सभामुख अनुपस्थित हुँदा सभामुख नहुँदा उपसभामुखले बैठक चलाउने अभ्यास हुन्छ । सभामुख र उपसभामुख दुवै नभएको अवस्थामा बैठक सञ्चालनका लागि केही सांसदहरु तोकिएका हुन्छन् । सभामुख डीपी अर्यालले ७ जना सांसदहरुलाई यो जिम्मेवारी तोकिसकेका छन् ।

हिजो दिउँसो

बाँकी पाना २...

पछिल्लाका लागि एक नयाँ आवाज
टक नेपाल
Talk Nepal National Daily
राष्ट्रिय दैनिक

सम्पादकीय

भूमिहीन समस्या

अवसरमा रूपान्तरण

नेपालमा भूमिहीन, सुकुमबासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको समस्या दशकौंदेखि समाधानको प्रतिक्षामा छ अस्थायी आयोग, राजनीतिक आश्वासन र टालटुले वितरणले समस्या समाधान गर्नुको सट्टा झन् जटिल बनाएको छ करिब ८८ हजार भूमिहीन दलित, १ लाख ६७ हजार सुकुमबासी र ८ लाखभन्दा बढी अव्यवस्थित बसोबासी परिवारको तथ्याङ्कले यो समस्या राष्ट्रिय संकटको रूपमा रहेको स्पष्ट हुन्छ।

यो केवल जमिनको अभाव मात्र होइन, बेरोजगारी, अव्यवस्थित सहरीकरण, सामाजिक असुरक्षा र कमजोर उत्पादन प्रणालीसँग जोडिएको संरचनात्मक समस्या हो। तर राज्यले यसलाई बोझका रूपमा मात्र हेर्दै आएको छ, अवसरका रूपमा होइन। यदि यी समुदायलाई योजनाबद्ध रूपमा आर्थिक केन्द्र नजिक एकीकृत बस्तीमा पुनर्स्थापना गरियो भने उनीहरू राष्ट्र निर्माणको महत्वपूर्ण श्रमशक्ति बन्न सक्छन्।

आधुनिक पूर्वाधार, सुरक्षित आवास र रोजगारीसँग जोडिएको पुनर्स्थापनाले वन अतिक्रमण, जोखिमयुक्त बसोबास र वैदेशिक पलायन घटाउन सक्छ। अनुमानित तीन लाख परिवारलाई व्यवस्थित गर्न ठूलो भूमि र लगानी आवश्यक छैन, तर स्पष्ट दृष्टि र राजनीतिक इच्छाशक्ति आवश्यक छ।

अब आवश्यकता छ–नीति, कार्यान्वयन र राष्ट्रिय सहमतिसहित दीर्घकालीन अभियानको। भूमिहीनतालाई दया होइन, विकासको अवसरका रूपमा लिएर राज्यले नयाँ आर्थिक-सामाजिक रूपान्तरणको बाटो खोल्न सक्छ। यही नै नेपालको वास्तविक विकासको आधार हुनेछ।

एक वर्षमै थपियो ८८ अर्ब ९ करोड बेरुजु

● टक नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा यस वर्षको लेखापरीक्षणबाट कुल ८८ अर्ब ९ करोड ११ लाख रुपैयाँ बेरुजु कायम भएको छ। महालेखापरीक्षक तोयम रायाले राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलसमक्ष पेश गरेको ६३औँ वार्षिक प्रतिवेदन उक्त बेरुजु देखिएको हो।

महालेखा परिक्षकको कार्यालयको प्रतिवेदन अनुसार जम्मा बेरुजुमध्ये संघीय सरकारी कार्यालयतर्फ ५३ अर्ब ४८ करोड ७७ लाख रहेको छ भने प्रदेशतर्फ ५ अर्ब २२ करोड ८७ लाख रहेको छ। स्थानीय तहतर्फ १९ अर्ब ४ करोड ७७ लाख र समिति एवं अन्य संस्थातर्फ १० अर्ब ३२ करोड ७० लाख रहेको छ।

त्यस्तै, नेपालको अद्यावधिक बेरुजु ७ खर्ब ५५ अर्ब १७ करोड रुपैयाँ पुगेको छ, जुन गत वर्षको तुलनामा २.९९ प्रतिशतले बढी हो। अद्यावधिक बेरुजुमा संघीय कार्यालयको हिस्सा ३ खर्ब ७८ अर्ब ५४ करोड र स्थानीय तहको २ खर्ब २० अर्ब ४७ करोड रहेको छ

लेखापरीक्षणको प्रभाव स्वरूप यस वर्ष कुल १४ अर्ब ६३ करोड २७ लाख रुपैयाँ असुल भई राजस्व खातामा जम्मा भएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। यस वर्ष ६३ अर्ब १२ करोड ९५ लाख बराबरको बेरुजु सम्परीक्षण गरिएको छ।

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा कुल ५ हजार ५२६ निकायको ९४ खर्ब ८४ अर्ब ५० करोड रुपैयाँ बराबरको लेखापरीक्षण सम्पन्न भएको छ। जसमध्ये संघीय मन्त्रालय तथा निकायतर्फ ३ हजार ५० कार्यालयको २९ खर्ब १७ अर्ब ९५ करोड, प्रदेशतर्फ १ हजार १२४ कार्यालयको ३ खर्ब २० अर्ब ३० करोड र स्थानीय तहतर्फ ७२१ निकायको ११ खर्ब ९ अर्ब ५२ करोडको लेखापरीक्षण गरिएको छ।

समिति एवं अन्य संस्थातर्फ ५७७ निकायको ४ खर्ब ४७ अर्ब ७७ करोड लेखापरीक्षण गरिएको छ। यस्तै, ४४ वटा संगठित संस्थाको ४६ खर्ब ८८ अर्ब ९६ करोडको लेखापरीक्षण सम्पन्न भएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ।

‘मैले सदन चलाउन सकिनँ भनेर...............................

सभामुख निकैबेर अनुपस्थित बनेका थिए। तर उपसभामुख उपलब्ध थिइन्। सामान्य हिसाबले सभामुख नहुँदा उपसभामुखले वैठक चलाउनुपर्थ्यो। तर अर्की सांसदले चलाएपछि उपसभामुखलाई सभामुखले ‘विश्वास नगरेको’ हुन् कि भन्ने आशंका उब्जिएको थियो।

यो विषयमा ठाकुर भन्छिन्, ‘मसहित सातजना सबैलाई पालैपालो अवसर दिनुपर्दो रहेछ। सभामुखज्यूसँग मेरो कुरा पनि भएको हो। उहाँले पालैपालो गर्छु, सबैले सिक्ने मौका पाउँछन् भन्नुभएको छ।’

त्यसो त उपसभामुख भएयता रुबीको सबैभन्दा ठूलो गुनासो ‘मिडिया’ प्रति नै रहेछ। यो देश बिगार्न सबैभन्दा ठूलो भूमिका मिडियाले नै खेलेको कटु टिप्पणी उनले गरिन्। सम्भवतः उनको नजरमा मिडिया भनेका युट्यूब र फेसबुक पेजहरु हुन्।

उनी भन्छिन्, ‘मिडियाहरुले सानो कुरालाई ठूलो बनाइदिने, राम्रो कुरा नलेख्ने, नराम्रो कुराहरु फैलाइदिने, गर्दा रहेछन्। देश खराब गर्नका लागि सबैभन्दा ठूलो हात मिडियाकै रहेछ जस्तो लागिरहेको छ।’

रुबीले थपिन्, ‘तपाईंहरुले नराम्रो कुरा नलेखिदिनु। राम्रो कुरा लेखेपछि मलाई पनि हौसला बढ्छ। नराम्रो कुरा आउँदा दिक्क लाग्छ। कति समयदेखि राजनीति गरिरहेकोहरुबाट त गल्ति हुन्छ। म त एउटा विद्यार्थी हुँ। भर्खर सिक्दैछु।’

मानव बेचबिखन विरुद्ध सचेतना

❖ बेचबिखन ोक्न समाजमा चेतना फलाउन जरूी छ।
❖ विद्यालयदेखि न बालबालिकालाइ यसका बोमा शिक्षित गाउनु पदछ।
❖ पाठ्यपुस्तकमा समावेश गे आफू कसी बच्ने अरूलाइ पनि कसी बचाउने भन्ने कुा सिकाउन जरूी छ।
❖ समाजमा तुरून्त लागु गन सकिने किसिमका पाठ्यसामग्रीह समावेश गन जरूी छ।
❖ ोजगीका लागि जाने व्यक्तिलाइ शिक्षा दिने, गलत बाटोबाट जाँदा पने असका बोमा जानकी गाउने गनुपछ।
❖ व्यक्तिगत तवबाट आफु सचेत हि पवि साथीहरू सवलाइ सचेतना फलाउने।
❖ शंकास्पद व्यक्ति जोखिममा हेका व्यक्तिहरूको बोमा निगानी ाख्ने पामश दिने आवश्यकता अनुसा सम्वन्धित निकायसँग समन्वय गने।
❖ चोक, चाताा पसालमा समेत मानव बेचविखन विरूद्ध छलफल एवं बहस सञ्चालन गने लगायतका काय आवश्यक।
❖ सामूहिक रूपमा मानव बेचविखनको जोखिममा हेका समूदाय क्षेत्र पहिचान गी मानब बेचविखन ोकथामका लागि अन्तक्रिया, सडक नाटक, याली, घदलो जस्ता कायक्रम गने।
❖ मानव बेचविखनविरूद्ध क्रियाशिल सकी ग सकी संघसंस्थाहरूसँग समन्वय गने।
❖ पीडित प्रभावितह लाइ आवश्यक सहयोग पामश प्रदान गने।
❖ हिंसामा पेका पीडित प्रभावितलाइ आत्म सम्मानपूवक बाँच्न पाउने वातावण सजना गद पुनस्थापनाका लागि क्रियाशिल हने।
❖ मानव बेचबिखनका मुद्दा अनुसन्धान गने प्रहीलाइ यसका बोमा धे ज्ञान दिन जरूी छ। उनीह लाइ बेचबिखन सम्बन्धी अपाधको गाम्भ(ीयता बुझाउन जरूी छ।
❖ भातीय सिमा नाकाहरूमा संघ संस्था नागकि समाजसंग मिले निगानी प्रभावकी बनाइनु पदछ।
❖ अनुसन्धान पद्धतिमा व्यापक सुधा गी विज्ञ समूह खडा गने विशेष अनुसन्धान पद्धति लागू गनि आवश्यक छ।

भंगहा नगरपालिका महोत्तरी, मधेश प्रदेश

फर्किँदै मधेसको मौलिकता, माटोका भाँडाको प्रयोग बढ्न थाल्यो

टक नेपाल

आधुनिकतासँगै मानिसको जीवनशैली परिवर्तन हुँदै गए पनि मौलिक संस्कृतिप्रतिको आकर्षण भने फेरि बढ्न थालेको छ। बजारमा अहिले माटोका भाँडामा चिया, लस्सी, दहीदेखि विभिन्न परिकार खाने चलन बढ्दो छ।

स्वास्थ्य, स्वाद र संस्कृतिसँग जोडिएको माटोको भाँडाले आधुनिक बजारमा नयाँ पहिचान बनाइरहेको छ। अहिले मधेस प्रदेशका सहरहरू वीरगञ्ज, राजविराज, लहान, सिरहा, गौर, मलङ्गवा, जनकपुरधाम लगायतका होटल, रेस्टुरेन्ट, चिया पसल तथा क्याफेहरूमा माटोका कप, गिलास, भाँडा, मटका र अन्य सामग्रीको प्रयोग बढ्न थाले को छ। आधुनिकताका बिच मौलिकताको खोजी गर्ने प्रवृत्तिसँगै माटोका भाँडाप्रति आकर्षण बढ्न थालेको हो।

एक समय मधेसका गाउँघरमा बिहान उठ्नेबित्तिकै माटोको गाग्रीमा पानी, माटोको भाँडामा दही र कुल्हडमा चिया देखिनु सामान्य कुरा थियो। घरको भान्सादेखि विवाह, पूजा, व्रतबन्ध, श्राद्ध र पर्वसम्म माटोका भाँडाले विशेष स्थान ओगटेको हुन्थ्यो। आधुनिकता बढ्दै जाँदा बजारमा प्लास्टिक, स्टिल र काँचका भाँडा भित्रिए, अनि बिस्तारै माटोका भाँडा गाउँका कुनाकाप्चामा सीमित हुन थाले। चाडपर्वमा मात्रै माटोका भाडा प्रयोग हुन थाल्यो।

मिथिला संस्कृतिमा माटोको विशेष महत्त्व छ। मधेस प्रदेशका कुम्हार समुदायले पुर्खौंदेखि माटोका भाँडा बनाउने काम गर्दै आएका छन्। विवाहमा प्रयोग हुने घैला, पूजा सामग्री, दियो, विभिन्न कलात्मक सामग्री मिथिलाको पहिचानसँग जोडिएका छन्। विशेषगरी छठ पर्व, विवाह तथा धार्मिक अनुष्ठानमा अझै पनि माटोका सामग्रीलाई पवित्र मानिन्छ। यही कारण आधुनिकताबिच पनि मधेसको मौलिकता पूर्ण रूपमा हराउन सकेको छैन।

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका-१९ नम्बर वडाका राजनारायण पण्डितका अनुसार उनी १२ वर्ष विदेशमा बसे, तर राम्रो आम्दानी गर्न सकेनन्। उनले आफ्नै पुर्ख्यौली पेसालाई संरक्षण गर्ने सोच बनाए । एक वर्षदेखि उनी आफ्नै घरमा माटोको गिलास र माटोको कचौरा बनाउने काम गरिरहेका छन्।

भारतबाट पाँच लाख रुपैयाँ खर्च गरेर माटो मिलाउने, काट्ने र भाँडा बनाउने मेसिन ल्याएको उनले बताए। काँचो माटोका भाँडा बनाइसकेपछि दाउराको भट्टीमा राखेर पकाइन्छ र उक्त भाँडा तयार हुन्छ। अब उनी विद्युतीय भट्टी जडान गर्ने तयारीमा छन्।

राजनारायणले भने, 'बजारमा माटोको भाँडाको माग छ। सरकारले हामीलाई अनुदानमा वा भन्सार छुटमा यस्ता मेसिन उपलब्ध गराइदियो भने आफ्नै ठाउँमा पुर्ख्यौली पेसाको संरक्षणसँगै मौलिकतालाई उजागर गर्न सकिन्छ र राम्रो आम्दानी पनि गर्न सकिन्छ।'

राजनारायणका अनुसार माटोको भाँडामा मिथिला आकृति, मिथिला कला र संस्कृति झल्किने चित्र बनाएर बजारमा ल्याउन सके अन्तर्राष्ट्रिय बजारसम्म पुऱ्याउन सकिन्छ। यसबाट रोजगारी बढ्ने र वैदेशिक रोजगारीमा जाने संख्या पनि घट्न सक्ने उनको भनाइ छ।

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाकै कपिलेश्वरका जोगी पण्डितका अनुसार माटोका भाँडाको माग धेरै भए पनि माग अनुसार उत्पादन गर्न सकिएको छैन। 'माटो महँगो छ। एक ट्र्याक्टर माटोको चार हजारदेखि सात हजार रुपैयाँसम्म पर्छ। दाउरा र गुँइठा महँगो भएकाले भाँडा पकाउन समस्या हुन्छ। मजदुर ज्याला महँगो छ,' उनले भने।

जलेश्वर नगरपालिका-६ का रासविहारी पण्डितले यो पेसालाई सरकारले प्राथमिकता नदिएको गुनासो गरे। समयमा सिप, तालिम र प्रविधिको व्यवस्था गरियो भने माटोको भाँडा र कुम्हार समुदायको पुर्ख्यौली पेसाको संरक्षण र संवर्द्धन हुने उनको भनाइ छ।

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका-२४ का जोगी पण्डितले बजारीकरणमा सरकारले सहजता प्रदान गर्नुपर्ने बताए। 'हामीले आफ्नो उत्पादन फुटपाथमा, सडकको पेटीमा बेच्नुपर्छ। त्यसमा नगरपालिकाले जुनसुकै बेला उठाइदिने डर हुन्छ,' उनले भने।

सर्लाही, धनकौलका ७० वर्षीय जीवन पण्डितका अनुसार पहिला माटो निःशुल्क पाइन्थ्यो भने दाउरा पनि सस्तोमा भेटिन्थ्यो। अहिले माटो र दाउरा दुवै महँगो भएको उनले सुनाए।

उनका अनुसार भारतको उत्तर प्रदेशमा सरकारले माटो र दाउरा निःशुल्क दिने व्यवस्था गरेको छ। त्यहाँका कुम्हार समुदायले राम्रो आम्दानी गरिरहेको उनको भनाइ छ। 'हाम्रो सरकारले पनि सहयोग गरिदियो भने राम्रो हुन्थ्यो,' उनले भने।

अहिले मधेस प्रदेशका विभिन्न सहर बजारमा माटोका भाँडा, पानी पिउने मटका, गाग्रो र अन्य सामग्री बिक्री भइरहेको छ। पानी पिउने मटका तीन सयदेखि पाँच सय रुपैयाँसम्ममा बिक्री हुने गरेको छ।

जनकपुरधाम-५ का स्थानीय पसले कैलाश साहले भने, 'अहिले घरघरमा र कार्यालयमा मटका राख्ने चलन बढेको छ। ग्राहकहरू फ्रिजको पानीभन्दा मटकाको पानी स्वास्थ्यका लागि राम्रो मान्छन्। मोही, छाछ, घिउ र दही पनि माटोका भाँडामा राख्ने चलन बढ्दै गएको छ, तर मागअनुसार कुम्हारहरूले भाँडा दिन सकिरहेका छैनन्।'

देशभर कुम्हार समुदायको संख्या ९५ हजार ७२४ छ। जसमध्ये मधेस प्रदेशमा ७२ हजार ४५४ कुम्हार समुदाय छन्।

संस्कृतिविद् प्राध्यापक रामसागर पण्डितका अनुसार मधेस प्रदेशमा जन्मदेखि श्राद्धसम्म माटोको भाँडोलाई पवित्र मानिन्छ। माटोलाई जननी मानेर पूजा गर्ने चलन रहेको उनले बताए।

उनले भने, '७०-८० वर्षअघि गाउँघरमा माटोको भाँडामा खाना पकाउने र खाने चलन थियो। आधुनिकताका कारण त्यो चलन हराउन थाल्यो, तर अहिले फेरि मानिसहरू मौलिकता खोज्दै माटोतर्फ फर्किरहेका छन्।'

जनकपुरधाम-८ का चिया पसले जामुन दैनिक सात सयदेखि आठ सय कपसम्म चिया बेच्छन्। उनी माटोको कपमै चिया बेच्ने गर्छन्। 'हामी पाँच रुपैयाँमा माटोको कप किन्छौं। माटोको कपमा चिया ३० रुपैयाँमा बेचिन्छ भने कागजको कपमा २५ रुपैयाँ पर्छ, तर ग्राहकहरू माटोको कपमै चिया पिउन मन पराउँछन्,' उनले भने।

नवरङ होटलका सञ्चालक दिलीप साहका अनुसार पहिला कटिया हाउस जनकपुरमा एक दुई ठाउँमा थियो। अहिले प्रायः सबै होटल र रेस्टुरेन्टमा माटोका भाँडामा परिकार बनाउन थालिएको छ। चिया पसलमा पनि माटोको गिलास राख्न थालिएको छ।

आइसक्रिम, लस्सी र दही पनि माटोका भाँडामा पाइन्छ। गर्मीमा माटोको भाँडाको प्रयोग बढी हुने व्यवसायी बताउँछन्।

कर्मकाण्डी दिनेशचन्द्र मिश्रका अनुसार हिन्दु धर्ममा माटोका भाँडालाई पवित्र मानिन्छ। विशेषगरी मधेस प्रदेश र मिथिला क्षेत्रमा कुलदेवता, ग्रामदेवता, यज्ञ, मुण्डन, उपनयन र श्राद्धमा माटोका भाँडाको विशेष महत्त्व रहेको उनले बताए।

जनकपुरधाम-१ का प्रमोद साहले माटोको गिलासमा चियाको स्वाद नै फरक आउने बताए। गर्मीको समयमा फ्रिजको पानी भन्दा मटकाको पानी पिउनु राम्रो हुने उनको भनाइ छ।जनकपुरधामका प्रादेशिक अस्पतालका वरिष्ठ चिकित्सक रामध्यान यादवका अनुसार माटोका भाँडा स्वास्थ्यका लागि लाभदायक छन्। 'माटोको भाँडामा राखिएको पानी प्राकृतिक रूपमा चिसो हुन्छ। यसले घाँटी दुख्ने समस्या कम गर्छ। माटोमा क्याल्सियम, म्याग्नेसियम र फलामजस्ता खनिज तत्व हुन्छन्,' उनले भने।

माटोका भाँडा वातावरणमैत्री हुन्छन्। प्लास्टिक वा थर्मोकोलजस्तो माटोका भाँडाले प्रदूषण गर्दैनन्। मधेस प्रदेशका उद्योग, पर्यटनमन्त्री कानिश पटेलले माटोका भाँडाले मधेसको मौलिकता र संस्कृतिलाई चिनाउने बताए। यसलाई अझ व्यवस्थित गर्नका लागि सिप तालिम, बजारीकरण र अन्तर्राष्ट्रिय बजारसम्म पुऱ्याउने काममा प्रदेश सरकारले पहल गर्ने उनको भनाइ छ।

हैजा बारे जानौं, बुझौं र सतर्क रहौं

गर्मी तथा वर्षायाम सुरु भएसँगै विशेषगरि बालबालिकामा झाडापखाला, हैजा जस्ता रोगहरु फैलने हुँदा सावधानी र सतर्कता अपनाउन असाध्यै जरुरी छ ।

घरैमा उपचार गर्ने ५ नियम

१ झाडापखाला हुनासाथ एक लिटर सफा पानीमा एक पुरिया जीवनजल राखी राम्ररी घोल्ने र पटक पटक खुवाउने

२ प्रशस्त मात्रामा सफा तथा झोल कुराहरु पटक पटक खान दिने

३ नरम तथा सजिलै पच्ने खानेकुरा थोरै थोरै गरी पटक पटक खुवाइरहने

४ स्वास्थ्यकर्मीले सिफारिस गरे अनुसार जिङ्क चक्कीको मात्रा नबिराइकन खुवाउने

५ व्यक्तिगत सरसफाईमा ध्यान दिने, र स्वच्छ पानी तथा खाना खाने

गौशाला नगरपालिका,महोत्तरी (मधेश प्रदेश)

अत्याधुनिक प्रविधि तथा विशेषज्ञ सेवासहित ३ वर्षे नर्सिङ कलेज भएको महोत्तरीको एकमात्र अस्पताल

- २४ सं घण्टा इमर्जेन्सी सेवा
- ICU,NICU,PICU सेवा
- EndosocopyDiode Laser सेवा
- विभिन्न रोगहरुको विशेषज्ञ डाक्टरहरुद्वारा उत्कृष्ट स्वास्थ्य सेवा
- Laproscopy सेवा
- X-Ray, USG, CT Scan सेवा
- क्याबिनको समेत व्यवस्था भएको
- 247 Ambulance सेवा

SHUBHA SWOSTIK HOSPITAL PVT.LTD

शुभ स्वस्तिक हस्पिटल प्रा.लि.
मेनारोड बर्दिबास, महोत्तरी
०४४-५५२५५,९८१२०१८०१०

बिचौलियाले लगेको चिठी फिर्ता

• टक नेपाल

सर्लाही जिल्लामा पूर्वाधार विकास कार्यालय मलङ्गवाले बिचौलियालाई प्रदान गरेको यो जनाको चिठी फिर्ता लिएर वडा कार्यालयलाई दिएको छ । 'पूर्वाधार विकास कार्यालयबाट यो जना बिक्री भएको गुनासा' शीर्षकमा वैशाख २७ गते गोरखापत्र दैनिकले समाचार प्रकाशन गरेको थियो । सडक सञ्जालमा नजोडिएको लालबन्दी नगरपालिका-१४, नारायणखोलामा सडक निर्माणका लागि आएको ७५ लाख रुपियाँको योजनाको चिठी बिचौलियाले लगेको विषयमा वडाध्यक्ष छेनामसिंह घिसिङलगायत अन्य सेवाग्राहीले गुनासो गरेपछि गोरखापत्र दैनिकले समाचार प्रकाशित गरेको थियो ।

वैशाख २५ गते कार्यालयमा जाँदा अरूले नै यो जनाको चिठी लगिसकेको भनिएकोमा बिहीबार भने आफूलाई कार्यालयमै बोलाएर अर्को चिठी दिइएको वडाध्यक्ष घिसिङले बताउनुभयो । समाचार प्रकाशित भएपछि आफूलाई कार्यालयमै बोलाएर २५/२५ लाख गरी ७५ लाखको तीन वटै यो जनाको चिठी दिएर पठाइएको भन्दै वडाध्यक्ष घिसिङले खुसी व्यक्त गर्नुभयो ।

उहाँले वैशाख १५ गते नै योजनाको चिठी काटेको पाइएको बताउनुभएको छ । चिठी बुझेका बिचौलियाले यसबिचमा आफूलाई बारम्बार फोन गरेर कमिसन मागेको भए पनि आफूले अस्वीकार गरेको र समाचार प्रकाशित भएपछि बाध्य भएर कार्यालयले अर्को चिठी बनाएर दिएको वडाध्यक्ष घिसिङको भनाइ छ ।

अहिले लालबन्दी-१३ र १४ को सीमा नारायणखोलास्थित नारायणदोभानमा ट्रस पुल निर्माण भइरहेको र अब मधेश प्रदेशबाट प्राप्त ७५ लाख रुपियाँबाट सडक बनाएर साबिक नारायणखोला गाविसको केन्द्र मटर दोभानसम्म सडकको ट्र्याक पुऱ्याउने लक्ष्य रहेको वडाध्यक्ष घिसिङले जानकारी दिनुभयो । उहाँका

अनुसार पूर्वाधार विकास कार्यालयले योजनाको चिठी दिएसँगै शुक्रबार गाउँलेको भेला गरेर उपभोक्ता समिति गठन गरी काम अघि बढाउने तयारी गरिएको छ ।

पूर्वाधार विकास कार्यालय सर्लाहीका निमित्त कार्यालय प्रमुख एवं इन्जिनियर सञ्जयकुमार यादवले आफू गएको शुक्रबार मात्र कार्यालय प्रमुखका रूपमा हाजिर भएकाले त्यसअघि केकसरी योजनाको चिठी काटिए भन्ने जानकारी नरहेको बताउनुभएको छ । यसअघि काटिएका चिठीको कार्बन कपी (ओसी) खोज्न समय लागेको उहाँको दाबी छ ।

निमित्त कार्यालय प्रमुख एवं इन्जिनियर यादवले योजना धेरै रहेका र आर्थिक वर्षको अन्तिममा बजेट आउँदा सीमित कर्मचारीबाट काम गर्न मुस्किल रहेको बताउनुभयो । पूर्वाधार विकास कार्यालय मलङ्गवामा मधेश प्रदेश सरकारका चार सयभन्दा बढी योजना छन् ।

पूर्वाधार विकास कार्यालयबाट अधिकांश योजनाको चिठी खरिदबिक्री हुने गरेको गुनासो बारम्बार सुनिने गरेको छ ।

यौनजन्य हिंसाका घटना न्यूनीकरणमा चुनौती

• टक नेपाल

महोत्तरी जिल्लामा महिला तथा बालिकामाथि हुने यौनजन्य हिंसाका घटना नियन्त्रणमा चुनौती देखिएको छ । यस्ता घटनाका सम्बन्धमा प्रहरी प्रशासनसमक्ष उजुरी आउने क्रम बर्सेनि उस्तै रहेको प्रहरीको भनाइ छ ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय महोत्तरीका अनुसार चालु आर्थिक वर्ष (२०८१/०८२) को चैत मसान्तसम्म जबरजस्ती करणीका २८ मुद्दा दर्ता भएका छन् । त्यस्तै जबरजस्ती करणी उद्योगका ९ मुद्दा तथा अपहरण गरी जबरजस्ती करणी गरेका ६ मुद्दा दर्ता भएका छन् ।

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा ४० वटा त्यस्ता घटना भएको थियो भने २०८०/०८१ मा ३० वटा घटना प्रहरीको तथ्याङ्कमा उल्लेख छ ।

प्रहरी तथ्याङ्कअनुसार चालु आर्थिक वर्ष जबरजस्ती करणीका घटनामा ११ जनालाई पक्राउ गरी मुद्दा चलाइएको छ भने १४ जना अझै फरार छन् । जबरजस्ती करणी उद्योगका घटनामा ६ जना पक्राउ परेका छन् भने २३ जना फरार सूचीमा छन् । अपहरण तथा जबरजस्ती करणीका घटनामा ५ जनालाई नियन्त्रणमा लिइएको छ भने २ जना अझै फरार छन् ।

अधिवक्ता विजयकुमार ठाकुरका अनुसार समाजमा यौन हिंसाका घटना बढ्दै गए पनि केही घटनामा प्रेम सम्बन्ध, उमेर नपुगी विवाह तथा पारिवारिक विवादका कारण समेत जबरजस्ती करणीका मुद्दा दर्ता हुने गरेका छन् । उनले प्रहरीबाट पीडितमैत्री व्यवहार हुन नसकेको आरोप लगाए ।

उनले यौन हिंसा न्यूनीकरणका लागि कानुनी ज्ञान, नैतिक शिक्षा, पारिवारिक संस्कार तथा समाजमा सचेतना आवश्यक रहेको बताए । मोबाइल र सामाजिक सञ्जालमार्फत फैलिने अश्लील सामग्रीले समेत नकारात्मक प्रभाव पारिरहेको उनको भनाइ छ ।

महिला अधिकारकर्मी दीपा लामाले बलात्कारजस्ता जघन्य अपराधमा अझै कडा कानुन आवश्यक रहेको बताइन् । उनका अनुसार राजनीतिक, आर्थिक वा पहुँचका आधारमा आरोपी उम्किने सम्भावना रहँदा पीडितले न्याय पाउन कठिन भइरहेको छ । यस्ता अपराध गर्ने व्यक्तिलाई सामाजिक र राजनीतिक रूपमा समेत बहिष्कार गर्नुपर्ने उनको भनाइ छ ।

अर्की अधिकारकर्मी सरस्वती मिश्राले समाजमा अझै पनि लोकलाज, जातीय दबाब, राजनीतिक प्रभाव तथा आर्थिक प्रलोभनका कारण धेरै पीडित कानुनी उपचारका लागि प्रहरी र अदालतसम्म पुग्न नसकेको बताइन् । उनले यस्ता घटना मिलाउन वा दबाउन खोज्ने व्यक्तिलाई समेत कानुनी दायरामा ल्याउनुपर्ने आवश्यकता औँल्याइन् ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय महोत्तरीका प्रहरी उपरीक्षक हेरम्ब शर्माले यस्ता घटनालाई प्रहरीले गम्भीरतापूर्वक लिँदै आएको बताए । घटना जानकारी आउनेबित्तिकै प्रहरी सक्रिय भएर अनुसन्धान तथा कानुनी प्रक्रिया अघि बढाउने गरिएको उनको भनाइ छ । उनले कसैको इच्छाविपरीत हुने कुनै पनि यौनजन्य गतिविधि अपराध भएको स्पष्ट पारे ।

यता अदालतमा पुगेका धेरै मुद्दामा भने दाबी नपुग्ने अवस्था देखिएको छ । महोत्तरी जिल्ला अदालतका अनुसार आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा दर्ता भएका जबरजस्ती करणीका ३४ मुद्दामध्ये ८ मुद्दामा दाबी नपुगेको फैसला भएको छ भने २ मुद्दामा मात्रै दाबी पुगेको छ ।

यस्तै १७ मुद्दा अझै विचाराधीन अवस्थामा छन् । ३ मुद्दा मुलतबीमा राखिएका छन् भने १ मुद्दामा आंशिक दाबी पुगेको छ । अन्य ३ मुद्दामा दाबी परिवर्तन भएको अदालतले जनाएको छ ।

त्यस्तै जबरजस्ती करणी उद्योगका ६ मुद्दामध्ये २ मा दाबी पुगेको, ३ मा दाबी नपुगेको र १ मा आंशिक दाबी पुगेको देखिएको छ । जबरजस्ती करणी मिलापत्र सम्बन्धी १ मुद्दामा समेत दाबी नपुगेको अदालतले जनाएको छ ।

सरकारी वकिल कार्यालय महोत्तरीका सहन्यायाधिवक्ता दीपेन्द्र दासका अनुसार धेरै मुद्दामा प्रतिकूल बकपत्र, ढिलो उजुरी तथा प्रमाण नष्ट हुने कारणले दाबी नपुग्ने अवस्था आउने गरेको छ । प्रेम सम्बन्धपछि उत्पन्न विवादका घटनामा समेत बयान फेरिने समस्या देखिने गरेको उनले बताए ।

ठूलो स्वरमा डिजे नबजाउन अनुरोध

• टक नेपाल

जिल्ला प्रशासन कार्यालय सप्तरीले ठूलो स्वरमा बाजा तथा डिजे बजाउने कार्य नगर्न सर्वसाधारणलाई आग्रह गरेको छ।

प्रशासनले सप्तरीमा विवाह, चाडपर्व तथा विभिन्न सांस्कृतिक कार्यक्रमका अवसरमा ठूलो स्वरमा डिजे र बाजा बजाउँदै आएको कारण यस्तो आग्रह गरिएको हो ।

सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी नरेशकुमार यादवद्वारा शुक्रबार जारी सूचनामा सार्वजनिक बाटो तथा बस्ती क्षेत्रमा ठूलो आवाजमा डिजे तथा बाजा बजाउँदा ध्वनि प्रदूषण बढ्नुका साथै मानवीय स्वास्थ्य, अध्ययन तथा शान्त वातावरणमा नकारात्मक असर परेको जनाउनु भएको छ।

यस सम्बन्धमा सर्वसाधारणबाट व्यापक गुनासो प्राप्त भएपछि गृह मन्त्रालयको गुनासो व्यवस्थापन शाखाले समेत आवश्यक ध्यानाकर्षण गराएको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो।

उहाँले विवाह, चाडपर्व तथा अन्य सांस्कृतिक कार्यक्रमहरू गर्दा अरू व्यक्तिलाई असर नपर्ने गरी आफ्नै घर वा कार्यक्रमस्थलभित्र सीमित राखेर शान्तिपूर्ण रूपमा बाजा र डिजे प्रयोग गर्न समेत आग्रह गर्नु भएको छ।

बलात्कार मुद्दा : जग्गा विवाद भन्दै मिलापत्र गर्ने चार जना पक्राउ

कपिलवस्तुमा जबरजस्ती करणी जस्तो गम्भीर फौजदारी मुद्दालाई जग्गा विवाद देखाएर मिलापत्र गराएको आरोपमा प्रहरीले एक पूर्ववडाध्यक्षसहित चार जनालाई पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेमा यशोधरा गाउँपालिका-५ का पूर्ववडाध्यक्ष लइस पठान, मिलापत्रको कागज लेख्ने लेखनदास रामवृक्ष कोहार, आरोपितका बुवा मोहम्मद सफिक पठान र पीडित महिलाकी आमा रहेका छन् ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय कपिलवस्तुका सूचना अधिकारी एवं प्रहरी नायव उपरीक्षक रिपेन्द्रकुमार सिंहका अनुसार यशोधरा गाउँपालिका-५ निवासी ३३ वर्षीया महिलामाथि गत वैशाख २१ गते जबरजस्ती करणी भएको भन्दै पीडित पक्षले दुई दिनपछि प्रहरीमा उजुरी दर्ता गराएको थियो । उजुरी दर्तापछि प्रहरीले कानुनी प्रक्रिया अगाडि बढाउँदै आरोपितविरुद्ध पक्राउ पुर्जी समेत जारी गरेको थियो ।

तर, कानुनी कारबाही छल्न घटनालाई अर्कै स्वरूप दिँदै जग्गासम्बन्धी विवादका नाममा मिलापत्र गराइएको प्रहरी अनुसन्धानबाट खुलेको छ । पीडित महिलाकी आमा र आरोपितका बुवा मोहम्मद सफिक पठानबीच जग्गा विवाद सल्ट्याउने बहानामा आपसी सहमतिको कागज बनाइएको थियो । सो प्रक्रियामा पूर्ववडाध्यक्ष पठानले मुख्य रूपमा मिलापत्रको वातावरण मिलाउने तथा सहमति पत्रमा हस्ताक्षर गराउने भूमिका खेलेको प्रहरीले जनाएको छ ।

जबरजस्ती करणी जस्तो गम्भीर प्रकृतिको मुद्दा कानुनी रूपमा मिलापत्र गर्न नमिल्ने र यसलाई दबाउने वा मिलाउने प्रयास नै गैरकानुनी हुने स्पष्ट व्यवस्था रहेकाले यस घटनामाथि गम्भीर अनुसन्धान अघि बढाइएको प्रहरी नायव उपरीक्षक सिंहले बताउनुभयो ।

घटना लुकाउन मिलापत्र भइरहेको सूचना पहिल्यै प्राप्त गरेपछि प्रहरीले उक्त समूहमाथि निगरानी राखिरहेको थियो । मिलापत्रको कागज तयार गरेपछि पीडितकी आमा र मोहम्मद सफिक पठान पूर्ववडाध्यक्षसहित जिल्ला प्रहरी कार्यालय पुगेर "मुद्दा फिर्ता पाउँ" भनी निवेदन दिएका थिए ।

गम्भीर र संवेदनशील मुद्दामा गैरकानुनी रूपमा मिलापत्र गराउने प्रयास भएको ठहर गर्दै प्रहरीले उनीहरू चारै जनालाई नियन्त्रणमा लिएको हो । पक्राउ परेकामाथि कानुनबमोजिम थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ ।

सर्पले टोकिहालेमा के गर्ने ?

- सर्पले टोकेको व्यक्तिलाई कोल्टे सुताउने । ढाडमा उत्तानो सुताउँदा श्वासप्रश्वासमा अवरोध पुग्नसक्छ ।
- घाउ चुसेर वा काटेर विष निकाल्न नखोज्ने । घाउ भएको शरीरको भाग धेरै चलाउन नदिने ।
- घरेलु उपचार, जडिबुटीको प्रयोग र झारफुक गराउनेतिर नलाग्ने । अबिलम्ब चिकित्सा उपचार गराउने ।

सर्पको टोकाईको समयमै उपचार गरिएन भने व्यक्तिको ज्यानै समेत जान सक्छ । त्यसैले सर्पले टोकेको खण्डमा चाँडोभन्दा चाँडो सर्पले टोकेको व्यक्तिलाई नजिकको अस्पताल वा सर्पदंश उपचार केन्द्रमा लगिहाल्नोस् ।

भंगहा नगरपालिका, मधेश प्रदेश, महोत्तरी

Pan No. 121584733
DDA No. 3780432055942
9705446882, 9705446883
खुशी मेडिकल हल
बर्दिवास-२, महोत्तरी
औषधी पसल
यहाँ सबै प्रकारका औषधी सुपथ मुल्यमा पाउनुका साथै २४ घण्टा फार्मेसी तथा ल्याब सेवा उपलब्ध छ ।

बर्दिबास मिडिया ग्रुप प्रा.लि. द्वारा प्रकाशित, प्रकाशकः तुलसामाया कार्की, अध्यक्ष निर्देशकः ललन मण्डल, सम्पादक : रंजु साह
मुद्रक : आमोश अफसेट प्रिन्टिङ्ग प्रेस, बर्दिबास-३, महोत्तरी, प्रधान कार्यालय : बर्दिबास, महोत्तरी E-mail : talknepalnationaldaily@gmail.com , Mo.9863321014